

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten, was vom Anfang des Jahrs 1647. biß gegen Ende desselben zwischen Jhro Römisch-Kayserlichen Majestät, dann den Beyden Cronen Franckreich und Schweden, ingleichen des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten, Fürsten und Ständen, zu Oßnabrück und Münster gehandelt worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1735

VD18 90566467

N.I. Formula Articuli cum Notaminibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52129](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-52129)

1647. tum in primis Suedicæ Militiæ Satisfactionem, ita promoveant, ut debitum 1647.
August. sortiantur effectum. Quod si fecerint, ut certo facturos confidimus, dubi- August.
um non sit, quin brevi sperari posset à tota Europa tamdiu optata Pax
Universalis. Quam ut autor pacis Deus nobis omnibus largiatur, & Cel-
studinem ac Excellentiam Excellentiam Vestras perpetua & prosperitatis incre-
menta benignius concedat, ex animo vovemus

Celsitudini & Excell. Excell. Vestris

Osnabrug. d. 1. Aug.
Anno 1647.

addictissimi obsequentissimique
Servitores

JOHANNES OXENSTIerna.
JOHANN ADLER SALVIUS.

§. XIII.

Der Fran-
kosen Nota-
mina über
solche Aen-
derung.

Weil aber die vorherstehende von auszulassen sey. Worauf der Thür. Die Projecten den Schweden gemachte Aenderungen, das werden an Haupt-Werk eben nicht betreffen; so legten die Frankosen ad marginem ihre Notata bey, aus was Ursachen eine und andere Expression ferner zu ändern oder Hafslang, mit beydien Aufsägen, gegen ern commun Ende des Augusti, zum Thür. Fürsten nicirt. abreisete, weil er nunmehr des Hauptwerks genug gesichert war.

N. I.

Præsent. per Dn. de la Court Osnabr.
d. 29. Julii Anno 1647.

Articulus in Causa Palatina, junctis Gallorum Notaminibus.

Et quidem primo, quod attinet Domum Bavanicam Dignitas Elec-
toralis, quam Electores Palatini antehac habuerunt, cum omnibus Regaliis
Officiis, Præcedentiis, Insignis & Juribus quibuscumque ad hanc dignitatem
spectantibus, nullo prorofus excepto, ut & Palatinus Superior totus, und
cum Comitatu Cham, cum omnibus eorum appertinentiis, Regaliis ac Juri-
bus, sicut hactenus ita & imposterum maneant penes Dominum Maximili-
anum, Comitem Palatinum Rheni, Bavariae Ducem ejusque liberos, to-
tamque Lineam Guilhelmianam, quamdiu masculi ex ea superstites fue-
rint.

Vicissim Dominus Elector Bavariae pro Se, hæredibus & Successoribus
suis totaliter renunciet debito tredecim Millionum omniq[ue] prætensioni in
Austriam Superiorem & statim à publicatâ Pace omnia Instrumenta desu-
per obtenta Cæsareæ Majestati ad cassandum & annulandum extradat.

Quod ad Domum Palatinam attinet, Imperator cum Imperio publicæ
tranquillitatis causa consentit, ut vigore præsantis Conventionis institutus
sit Electoratus Octavus, quo Dominus Carolus Ludovicus, Comes Palatinus
Rheni ejusque hæredes & Agnati totius Lineæ Rudolphinæ, juxta ordinem
suc-

1647. succedendi in Aurea Bulla expressum deinceps fruantur : nihil tamen juris præter simultaneam Investituram ipsi Domino *Carolo Ludovico*, aut ejus successoribus ad ea, quæ cum Dignitate Electoralis Domino Electori Bavariae totique Lineæ Guilmianæ attributa sunt, competat.

1647.

Deinde, ut Inferior Palatinatus totus cum omnibus & singulis Ecclesiasticis & Secularibus bonis juribusque & appertinentiis, quibus ante motus Bohemicos, Electores Principesque Palatini gavisi sunt, omnibus Documentis, Regestis, Rationariis & ceteris Actis huc spectantibus Eisdem plenariè restituantur, cassatis iis, quæ in contrarium acta sunt, idque auctoritate Cæsarea effectum iri, ut neque Rex Catholicus, neque ullus alias, qui exinde aliquid tenet, se huic restitutioni ullo modo opponat.

Cum autem certæ quædam Præfecturae Stratæ Montanæ antiquitus ad Electorem Moguntinensem pertinentes, Anno demum millesimo quadragesimo sexagesimo tertio, pro cerra Pecunia summa Palatinis cum Pacto perpetuæ relutionis impignorata fuerint, ideo conventum est, ut haec Præfecturae penes modernum Dominum Electorem Moguntinensem Ejusque moins non lais in Archi-Episcopatu Moguntinensi Successores permaneant, dummodo fe la liberté aux Seigneurs Plénipotentiaires de Soede, d'ye ayotces ces mors, ou de les ôtes.

Electori quoque Trevirensi tanquam Episcopo Spirensi, ut & Episcopo Wormatiensi, jura, quæ prætendunt in bona quædam Ecclesiastica intra Palatinatus Inferioris territorium sita, coram competenti Judice prosequi & Episcopo liberum esto, nisi de his inter utrumque Principem amice conveniatur.

Quod si vero contigerit Lineam Guilmianam masculinam prorsus deficere superstite Palatina, non modo Palatinatus Superior, sed etiam Dignitas Electoralis, quæ penes Bavariæ Duces fuit, ad eosdem superstites Palatinos interim simultanea Investitura gavifuros redeat, Octavo tunc Elestoratu prorsus expungendo.

Ira tamen Palatinatus Superior hoc casu ad Palatinos superstites redeat, ut hæredibus allodialibus Electoris Bavariæ actiones & beneficia, quæ ipsis ibidem de jure competit, reservata maneant.

Facta quoque Gentilitia inter Domum Electoram Heidelbergensem & Neoburgicam à prioribus Imperatoribus super Electorali successione confirmata, ut & totius Lineæ Rudolphinæ jura, quatenus huic dispositio- ni contraria non sunt, salva raraque mancant, ad hæc si quæ Feuda Julianæ aperta sunt, ea Palatinis evacuentur, nisi à Palatino Neoburgico allegata Conventio Hala Sueorum anno millesimo sexcentesimo decimo inita obstat probetur.

Præterea, ut dictus Dominus *Carolus Ludovicus* aliquatenus liberetur onere proficiendi fratribus de Appennagio, Cæsarea Majestas ordinabit, ut dictis suis fratribus quadringenta Imperialium Thalerorum millia intra quadriennium ab initio anni venturi millesimi sexcentesimi quadragesimi octavi numerandum expendantur, singulisque annis centena millia solvantur, una cum annuo censu quinque de centum computatis.

Deinde

1647. Deinde tota Domus Palatina cum omnibus & singulis, qui ei quocunque modo addicti sunt aut fuerunt, præcipue vero Ministri, qui ei in hoc August. Conventui aut alias operam suam navarunt, ut & omnes Palatinatus exules fruantur Amnistia Generali supra descripta, pari cum ceteris in ea comprehensis jure & hac Transactione singulariter in puncto Gravarium plenissime. Vicissim Dominus *Carolus Ludovicus* cum fratribus Cæsarea Majestati obedientiam & fidelitatem, sicut ceteri Electores Principesque Imperii præfet, ac insuper Palatinatu Superiori pro se & hæredibus suis tum ipse tum ejus fratres, donec ex Linea Guilhelmina hæredes legitimi & masculi superfuerint, renuncient.

le Baron demande, que ces mots soyent esfez : pro quota Palatinatus Superioris il sembla que sans cela l'on ne laisse pas d'avoir ce que l'on desire non plus qu'en obtenant ces mœurs : in Superiori Palatinatu.

Cum autem de ejusdem Principis Viduæ matri sororibusque præstantio vietalitio & dote constituenda pro quota Palatinatus Superioris mentio iniceretur: pro benevolo Sacre Cæsarea Majestatis in Domum Palatinam affectu promissum & dictæ Domine Vidue Matri pro pratenso in Superiori Palatinatu vietalitio semel pro semper viginti Thalerorum Imperialium millia, singulis autem Sororibus dicti Domini Caroli quando nuptum elocatae fuerint, dena Thalerorum Imperialium millia nomine Suæ Majestatis exfolatum iri. De reliquo vero ipsis idem Principes *Carolus Ludovicus* satisfacere teneantur.

Comites in Leiningen Daxburg sepe dictus Dominus *Carolus Ludovicus* Ejusque Successores in Palatinatu Inferiori nulla in re turbet, sed jure suo à multis retro Seculis obtento & à Cæsaribus confirmato quiete & pacifice uti frui permittat. Liberam Imperii Nobilitatem per Franconiam Sueviam & Tractum Rheni cum districtibus appertinentibus in suo statu Immediato inviolatè relinquat.

Feuda etiam ab Imperatore in Baronem Gerhardum de Waldenburg dictum Schenckherrn, Nicolaum Georgium Raigersperg & Henricum Brömbser, Baronem de Rudesheim, item ab Electore Bavariae in Baronem Joannem Adolphum Wolff dictum Metternich collata, rata maneat; Tenerunt tamen ejusmodi Vasalli Domino *Carolo Ludovico* velut Domino directo ejusque Successoribus juramentum fidelitatis præstare atque ab eodem renovationem Feudorum suorum petere.

Exercitum Catholicæ Religionis iis, qui in Palatinatu Inferiori additi, liberum maneat, nec ad aliam Religionem amplectendam adigantur.

Augustanæ Confessionis consortibus, qui in possessione templorum fuerant, interque eos civibus & incolis Oppenheimensibus servetur status Ecclesiasticus Anni 1624. ceterisque id desideraturis, Exercitum Augustanæ Confessionis tam publicæ in templis ad statas horas, quam privatim in eisdibus propriis aut alienis ei rei destinatis, per suos aut vicinos verbi divini Ministros peragere liberum esto.

Ad Mandatum Illustrissimæ Legationis
Suecicæ Osnabr. 1. August. Anno
1647.

MATTHIAS BIORENKLAU,
Reg. Majestatis Sueciae Secretar.